

Naturstyrelsen
Himmerland
J.nr. NST-422-01042
Ref. katka
Februar 2016
f

**NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N18 Rold Skov,
Lindenberg Ådal og Madum Sø**

Forslag til Natura 2000-plan for N18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar ses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se:

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 19 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende emner:

- 1) Proces
- 2) Datagrundlag
- 3) Datagrundlag – naturtyper
- 4) Områdeafgrænsning
- 5) Målsætninger
- 6) Indsatsprogram – forhold til 1. planperiode
- 7) Indsatsprogram – arter

- 8) Indsatsprogram – arter og naturtyper
- 9) Indsatsprogram – kvælstof
- 10) Indsatsprogram – synergi med vandplaner
- 11) Indsatsprogram – klima
- 12) Virkemidler/finansiering
- 13) Ønsker til handleplan

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>

Bemærkninger til planforslaget

1. Proces

Lindborg Gods A/S skriver, at de betragter materialet som værende vanskeligt gennemskueligt, komplekst, og at det er en for udenforstående uforståelig målemetode, som kan fremstå tilfældig og personafhængig.

Det anføres desuden, at det er meget vanskeligt i Miljøgis, at finde frem til kortene med de forskellige udpegninger, og at man burde have givet en mere detaljeret vejledning i høringsfasen.

Naturstyrelsen oplyser, at de statslige handleplaner alene retter sig mod myndighederne, og at de som udgangspunkt hverken fastlægger det konkrete omfang, lokalisering af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats.

Naturstyrelsen forsikrer, at indsamlingen af de bagvedliggende data er gennemført i overensstemmelse med de tekniske anvisninger, som sikrer ensartethed på tværs af områder og landsdele.

I Natura 2000-planen henvises til MiljøGIS, der findes på

<http://miljoegis.mim.dk/?&profile=natura2000planer2-2016>. Ved hjælp af i-knappen kan man få oplysninger om de enkelte forekomster. Det har desuden siden januar 2015 været muligt at downloade alle data, der vises i Miljøgis, således at man kan arbejde med dem i egne IT-systemer. Spørgsmål vedr. Miljøgis har i hele høringsperioden kunne rettes til Miljøministeriets Informationscenter.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

2. Datagrundlag

Mariagerfjord Kommune finder det af central betydning, at de data der ligger til grund for Natura 2000-forslagene kan downloades og anvendes i kommunens eget GIS-system.

Naturstyrelsen kan oplyse, at alle data også artsforekomster og kortlægning af levesteder der er præsenteret i de reviderede basisanalyser fra dec. 2014 findes på Naturstyrelsens hjemmeside her: <http://miljoegis.mim.dk/?&profile=natura2000planer2-2016>

Det er muligt at downloade alle data der vises i Miljøgis, således at man kan arbejde med dem i egne IT-systemer. Det skal understreges, at alle indsamlede data inklusiv artsdata er præsenteret i basisanalyserne, og disse er fuldt tilgængelige for kommuner og andre interessenter.

Mariagerfjord Kommune efterlyser beslutningsværktøjer fx i form af data fra PRIOR.

Naturstyrelsen kan oplyse, at PRIOR er tilgængelig med alle relevante naturtypedata og findes via dette link: <http://prior.au.dk/>.

Mariagerfjord Kommune anfører, at Naturstyrelsens overvågningsprogram først og fremmest sigter mod indsamling af data til afrapportering overfor EU, samt at de anvendte fugledata mange steder alene baserer sig på data indsamlet af frivillige.

Det statslige overvågningsprogram - NOVANA til indsamling af data er i helt overvejende grad udviklet til sikring af et ensartet, landsdækkende og kvalitetssikret datasæt der primært finder anvendelse i forbindelse med Natura 2000 planlægning. De indsamlede data anvendes naturligvis også i forbindelse med afrapportering til EU.

Fugledata præsenteret i basisanalyserne er ligeledes indsamlet i forbindelse med det statslige overvågningsprogram. For ynglefuglene indsamles data helt overvejende af Naturstyrelsens enheder, mens data for trækfuglene helt overvejende indsamles af DCE Aarhus Universitet. For enkelte mere almindelige arter der ikke er specifikt tilknyttet fuglebeskyttelsesområderne benyttes der data fra DOF-basen, disse data kvalitetssikres af Naturstyrelsen og/eller DCE inden de præsenteres i basisanalyserne. En nøje beskrivelse af data findes i de enkelte basisanalyser afsnit om datagrundlag.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

3. Datagrundlag - naturtyper

Agri Nord, på vegne af en lokal landmand anfægter, at nogle specifikke kortlagte skovarealer er habitatnatur. Der anmodes om, at Naturstyrelsen laver en specifik undersøgelse af, om de

påpegede områder er korrekt udpegede, og samtidig begrundet udførligt, hvorfor de eventuelt er eller ikke er.

Naturstyrelsen oplyser, at de anførte arealer er skovbevoksede og omfattet af fredskovspligt, og at planlægningen for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer kun revideres hvert 12. år. Derfor er disse arealer ikke omfattet af denne plan, og kortlægningen af dem er ikke omfattet af denne høring.

Agri Nord, på vegne af en lokal landmand mener, at en række kortlagte arealer med habitatnatur er tvivlsomme og bør undersøges nærmere. Det drejer sig om arealer med skovhabitatnaturtyper, et areal med tør hede og et areal med hængesæk.

Naturstyrelsen kan oplyse, at de anførte skovarealer er omfattet af fredskovspligt, og at planlægningen for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer kun revideres hvert 12. år. Derfor er disse arealer ikke omfattet af denne plan, og kortlægningen af dem er ikke omfattet af denne høring.

For det anførte areal med tør hede anerkender Naturstyrelsen, at arealet ser ud til at være meget tilgroet. Ifølge "Nøgle til identifikation af danske naturtyper på habitatdirektivet" gælder det, at skovtilgroning af lysåbne naturtyper sket siden direktivets ikrafttræden i 1994 må ses som en trussel mod den lysåbne naturtype og som udgangspunkt kan kortlægges som en tilgroet del af den lysåbne naturtype, hvis denne fortsat er til stede med et væsentligt areal. Af den danske manual "Habitatbeskrivelser, årgang 2010-12" fremgår det, at spredte træer og buske hører med til naturtypen tør hede, men hvis træerne er lukket sammen og danner skovbevoksning skifter det pågældende areal til en skovtype. Naturstyrelsen fastholder, at naturtypen tør hede i et vist omfang er til stede inden for det kortlagte areal, men styrelsen vil ved næste kortlægningsrunde være opmærksom på om afgrænsningen af det kortlagte areal med tør hede skal justeres så lukket skovbevoksning frategnes. Kommunen kan i forbindelse med en konkret husdyransøgning evt. henvende sig til Naturstyrelsen med henblik på, at få verificeret den aktuelle afgrænsning af det kortlagte areal med tør hede.

For det anførte areal med hængesæk fastholder Naturstyrelsen, at dette areal er korrekt udpeget. Naturtypen hængesæk er defineret som vegetation typisk dannet flydende i vandkorpen af søer eller vandhuller. Det betyder at dannelseshistorien er en del af definitionen for naturtypen, hvilket både gælder for den danske og EU's manual.

Af feltskemaet fremgår det, at der er konstateret veludviklet/udbredt gyngende bund med aktiv tørvedannelse, og at arealet med den kortlagte hængesæk er helt domineret af kærmysse og næbstar. Ifølge habitatbeskrivelsen er næbstar en karakteristisk art for naturtypen, og kærmysse er en art, der ofte findes i naturtypen.

Tørv er delvist nedbrudt plantemateriale og består således ikke nødvendigvis af mosser. På den måde kan der godt forekomme udbredt/veludviklet tørvedannelse i området, selvom der ikke i undersøgelsen af området er konstateret tørve- eller bladmosser. Jf. den danske manual,

indeholder en mere næringsrig (mesotrof) hængesæk ikke nødvendigvis de karakteristiske arter for naturtypen. I disse tilfælde vil tørvedannelsen derfor ikke ske med de karakteristiske arter. I den danske manual beskrives en "næringsfattig" og en "mere næringsrig" variant af naturtypen, hvilket er i overensstemmelse med beskrivelsen af oligotrofe og mesotrofe systemer i EU's manual. Der beskrives således ikke en næringsrig variant af hængesæk i den danske manual, men blot en mere næringsrig variant end den næringsfattige. Der er konstateret forekomst af topstar i den pågældende undersøgelse. Topstar er karakteristisk for naturtypen rigkær med næringsfattigt og mere eller mindre kalkholdigt grundvand. Rigkærarter forekommer på kalkrige hængesække¹⁾, hvorfor forekomst af topstar i en hængesæk ikke er usædvanlig.

¹⁾. Fredshavn, J.R., Ejrnæs, R., Damgaard, C., Nielsen, K.E. & Nygaard, B. 2011: Terrestriske habitatnaturtyper 2004-2010. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 168 s.

Agri Nord, på vegne af en lokal landmand ønsker en redegørelse for om udpegningen af en række små og isolerede arealer med kalkoverdrev er korrekt. Det kritiseres, at der for alle forekomsterne tilsyneladende henvises til en dokumentationscirkel, som ligger et helt andet sted. Det nævnes, at arealernes udpegning som habitatnatur har store konsekvenser for udviklingsmulighederne for husdyrbruget på ejendommen.

Naturstyrelsen fastholder, at de specifikke arealer med kalkoverdrev er udpeget korrekt. Naturtypen omfatter ifølge den danske manual "Habitatbeskrivelser, årgang 2010-12" den del af dansk overdrevsvegetation, inklusive skrænter og krat, som er ekstensivt drevet og vokser på mere eller mindre kalkrig bund. Det fremgår desuden at naturtypen skal opfattes ganske bredt. Af artslisten fremgår det at der er registreret stor knopurt, som er karakteristisk for naturtypen, og arterne merian, hvid okseøje og almindelig hundegræs, som i beskrivelsen er arter, der kan indikere typen. Desuden er der tilstedeværelse af de naturtypekarakteristiske strukturer: urterig vegetation med mange rosetplanter og stejle uopdyrkede skrænter. Naturstyrelsen har endvidere registreret arterne blodstillende bibernelle og nøgleblomstret klokke på de kortlagte arealer, hvilket er sjældne og karakteristiske arter for naturtypen. Det er korrekt, at der kun er udlagt én dokumentationscirkel som repræsenterer alle de otte delområder med kortlagt kalkoverdrev. Dokumentationscirklen ligger i punktet med UTM koordinaterne (X,Y): 0.551.382, 6.301.385, og det er således placeret i et af de seks anførte delområder. Ifølge teknisk anvisning, **TA-N03** Kortlægning af terrestriske naturtyper v.1.04, kan et kortlagt areal godt bestå af flere adskilte delarealer, der er samlet i en enkelt registrering, så længe der ikke er større strukturelle eller driftsmæssige forskelle mellem de enkelte delarealer. Feltskemaet med de registrerede parametre og artsliste repræsenterer i dette tilfælde alle delpolygonerne.

Lindborg Gods A/S finder det kritisabelt, at der i basisanalysen i flere situationer er anvendt andre udpegningskriterier, som har øget det samlede areal med naturtyper. Dette gælder f.eks.

arealer med naturtyperne højmose og nedbrudt højmose. Det kritiseres, at der er udpeget rigkær på arealer, hvor der er anlagt vildtagre inden for de sidste 30 år.

Naturstyrelsen skal hertil anføre, at registreringerne af naturtyper er gennemført i overensstemmelse med de tekniske anvisninger. Naturen er dynamisk, så nogle naturtyper vil med tiden forekomme på nye arealer, mens andre kan forsvinde. Der kan således udvikles rigkær på arealer, der blev anlagt som vildagre.

Naturtypen nedbrudt højmose blev med enkelte undtagelser ikke kortlagt ved første kortlægningsrunde, hvilket forklarer den store arealmæssige forskel mellem de to kortlægningsrunder for denne naturtype.

4. Områdeafgrænsning

Agri Nord, på vegne af en lokal landmand stiller spørgsmålstejn ved afgrænsningen af habitatområdet. Det kritiseres, at et mindre område med små arealer med kalkoverdrev ikke er en del af EF-fuglebeskyttelsesområdet og Ramsarområdet, men kun er en del af habitatområdet.

Den gennemførte høring vedrører alene forslag til Natura 2000-planer. Selve Natura 2000-områdernes afgrænsning har været i offentlig høring i forbindelse med områdeudpegningen. Grænserne blev trukket således, at områderne skulle rumme den natur og de levesteder, som Danmark er forpligtet til at udpege områder for, samtidig med at man bestræber sig på at opnå enkle grænser, som så vidt muligt fulgte eksisterende administrative eller fysiske grænser. I forbindelse med digitalisering af områdeafgrænsningerne kan der være opstået tekniske fejl, som Naturstyrelsen løbende retter.

Der er ikke pligt til at få al natur omfattet af Natura 2000-områderne og dermed planerne.

5. Målsætninger

Mariagerfjord Kommune (MK.) efterlyser klare og entydige målsætninger.

Aalborg Kommune finder det uheldigt, at målsætningerne fra 1. planperiode ikke er videreført i de nye planer, og at det er uhensigtsmæssigt, at målene nu er mindre konkrete. Kommunen skriver, at de i høj grad har benyttet de konkrete målsætninger i Natura 2000-planerne i forbindelse med vurderinger og afgørelser og at grundlaget for at træffe afgørelser bliver væsentligt forringet uden disse mål.

Naturstyrelsen kan oplyse, at der for de overordnede målsætninger i de netop udsendte planforslag ikke er foretaget væsentlige ændringer i forhold til målsætningerne fra sidste plan, med mindre der siden sidste Natura 2000-plan er foretaget ændringer i et områdets udpegningsgrundlag. Den overordnede målsætning sætter fortsat retning og ramme for, hvorledes området på langt sigt skal udvikle sig for at sikre områdets arter og naturtyper gunstig bevaringsstatus. For at sikre et øget kommunalt råderum er der i de nye planforslags konkrete målsætninger ikke angivet specifikke

arealmål for evt. udvidelser af naturtyperne eller for arternes levesteder. Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er foretaget i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet krav om på langt sigt at opnå gunstig bevaringsstatus for de udpegede naturtyper og arter.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Aalborg kommune skriver, at de konkrete målsætninger indeholder en række gentagne oplysninger som ikke alle er mål, og som med fordel kan samles og evt. placeres andet sted i planerne.

Naturstyrelsen har noteret sig kommunens synspunkter. Det er korrekt, at der er tekst i de konkrete målsætninger som går igen andre steder i planen. Gentagelse af tekst under de konkrete målsætninger er bl.a. gjort for, at dette afsnit bedre kan læses selvstændigt.

Lindborg Gods A/S har en række kritiske bemærkninger til Natura 2000-planens målsætning. Det vurderes meget vanskeligt, og på sigt umuligt at nå hovedformålet, om at arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus. Det anfægtes, at Rold Skov rummer store uberørte skovarealer, og det menes umuligt at skabe sammenhæng mellem isolerede og fragmenterede forekomster og levesteder uden i stort omfang at opgive den kommercielle skovdrift. Der stilles spørgsmålstegn ved konsekvensen af målet om hensigtsmæssig hydrologi, og at hydrologi gentages flere gange i Natura 2000-planen.

Naturstyrelsen skal hertil anføre, at målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet er opnåelse af gunstig bevaringsstatus. Det gælder uanset om der findes Natura 2000-planer eller ej. Målsætningen har været gældende for alle myndigheder siden habitatdirektivets ikrafttræden i 1994. Det er vigtigt, at være opmærksom på at målsætningen er langsigtet, og at den rækker udover den enkelte planperiode.

I forhold til uberørte skovarealer i Rold Skov, vurderer Naturstyrelsen, at der sammenlignet med andre steder i landet er relativt store arealer udlagt som urørt skov, og at et langsigtet mål om store uberørte skovarealer derfor er relevant.

Målsætningen om sammenhæng mellem de isolerede og fragmenterede forekomster og levesteder er møntet på områder, hvor der er potentiale herfor og ikke på større arealer med skovdrift. Målsætningen om hensigtsmæssig hydrologi er som de andre målsætninger langsigtet. Under indsatsprogrammets generelle retningslinjer angives dog også, at der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi. Natura 2000-planernes indsatsprogram vil i videst muligt omfang blive gennemført ved frivillige aftaler. Indebærer en indsats, at den eksisterende drift skal ændres, og kan der ikke indgås en frivillig aftale herom, vil det udløse en erstatning for dokumenterede tab.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

6. Indsatsprogram – forhold til 1. planperiode

Aalborg Kommune skriver, at indsatsprogrammet for 2. planperiode er blevet meget mere generelt og ukonkret i forhold til 1. planperiode. Det gør det ifølge kommunen vanskeligere at bedømme, hvad der skal til for at indfri indsatsprogrammet, ligesom det vil gøre det vanskeligere at træffe afgørelser i myndighedsbehandlingen i Natura 2000-områderne.

Mariagerfjord Kommune finder det problematisk, hvis formuleringerne i indsatsprogrammet er uklare, og at det ikke er fuldstændig gennemskueligt.

Naturstyrelsen kan oplyse, at indsatsprogrammet i de udsendte planforslag i forhold til tidligere er udformet på et mere overordnet niveau. Det mere overordnede niveau er en konsekvens af den aftale der er indgået mellem Kommunernes Landsforening (KL) og staten. Det har været hensigten med lovgivningen at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-planer.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Aalborg Kommune skriver, at indsatsprogrammet for første planperiode ikke vil være fuldt ud gennemført med udløbet af 2015, da det bygger på frivillighed.

Mariagerfjord Kommune er usikker på, hvad det reelle indsatsbehov er i denne planperiode, da kommunen mangler en opgørelse over, hvad der faktisk er gennemført i 1. planperiode. Kommunen finder, at der er usikkerhed om indsatsbehovet og beder om en præcisering af, i hvor stort omfang, der er opgaver fra 1. planperiode, som skal videreføres i 2. planperiode.

Naturstyrelsen kan oplyse, at for arealer, hvor kommunen henholdsvis Naturstyrelsen er ansvarlig myndighed, vil en vurdering af, om den første Natura 2000-plans indsatsprogram er realiseret ved udløbet af planperioden, ske ved en opgørelse af, om den beskrevne indsats i Natura 2000-handleplanen er gennemført. Derfor skal den efterfølgende kommunale handleplan indeholde en sådan opgørelse.

Naturstyrelsen har i de endelige planforslag indsat følgende formulering med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode: "Indsatsen fra de gældende planer 2010-15 videreføres. Hvis den forudsatte indsats for planperioden 2010-15 ikke er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft, forudsættes det, at den allerede igangsatte indsats færdiggøres i 2. planperiode, med mindre den udestående indsats vil være i strid med nærværende plan".

7. Indsatsprogram arter

Aalborg Kommune finder det positivt, at planen kan bidrage til at sikre andre arter og naturtyper, end de der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Natura 2000-planen gælder for de arter og naturtyper, der har begrundet udpegningen af det enkelte beskyttelsesområde. De indsatser, der sættes i værk med henblik på at sikre udpegningsgrundlaget vil typisk gavne en lang række arter i bredere forstand.

8. Indsatsprogram – arter og naturtyper

Aalborg Kommune mener at retningslinjen om særlig opmærksomhed på udvalgte arter og naturtyper er uklar og ønsker en uddybning heraf.

Naturstyrelsen oplyser at formuleringen "særlig opmærksom" anvendes i forbindelse med arter og naturtyper, der har en væsentlig forekomst i området, og som er i tilbagegang, hvorfor der er en særlig forpligtigelse for at tage vare på disse arter/naturtyper. Myndighederne skal i forbindelse med deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen lægge denne indsats til grund.

Styrelsen har ved en fejl medtaget skovnaturtypen bøg på mor i indsatsprogrammets områdespecifikke retningslinjer, pkt. 6. Størstedelen af arealet med bøg på mor er fredskovspligtigt og indgår ikke i denne plan, da planlægningen for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer kun revideres hvert 12. år. Fejlen er rettet i den endelige plan.

9. Indsatsprogram – kvælstof

Aalborg Kommune skriver, at de savner en mulighed for ekstensivering af dyrkning op til næringsfølsomme naturtyper.

Kvælstofpåvirkningen vil, foruden at blive reguleret gennem øvrig lovgivning og vandplanlægningen, også forventes reduceret på de konkrete naturarealer gennem foreslåede indsatser.

Virkemidler i Natura 2000-planerne som f.eks. hydrologiprojekter og etablering af sammenhængende natur, samt udtagningsordningen for lavbundsarealer vil alle både være med til at reducere udvaskningen og bidrage til at mindske randpåvirkninger på naturen fra intensivt drevne naboarealer.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

10. Indsatsprogram – synergi med vandplan

Aalborg Kommune er ikke enig i, at det alene er vandområdeplanerne, der skal sikre vandkvaliteten i de vandafhængige habitatnaturtyper.

Lindenberg Gods A/S anfører, at ændringen i hydrologien i forbindelse med etableringen af Teglsøen har medført at betydelige arealer er blevet udpeget som Natura 2000-arealer, men at søen ifølge vandplanerne ikke er ønsket. Dette virker ikke logisk.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem vand- og naturplanerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer.

I den gældende vandplan og i forslag til vandområdeplan 2015 – 2021 er der ikke planlagt en indsats for Teglsø i forhold til at fjerne spærringen.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

11. Indsatsprogram – klima

Aalborg Kommune påpeger, at gennemførelse af Natura 2000-planernes indsatsprogram nogle steder kan blive vanskeliggjort af klimaforandringer, som planerne ikke tager højde for. Aalborg Kommune har desuden et konkret forslag til et klimaprojekt i Nørholm Enge.

Naturstyrelsen er klar over, at klimaændringer afføder behov for yderligere analyser og eventuelt nye typer af indsatser i Natura 2000-områderne. I planperioden 2016-21 iværksættes de første pilotprojekter med henblik på erfaringsindsamling til kommende planperioder.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

12. Virkemidler/finansiering

Mariagerfjord Kommune finder det vanskeligt for kommunerne at implementere Natura 2000-planerne med eksisterende rammevilkår for finansiering og styring, og nævner frivillighed og en række forhold i landdistriktsordningerne som problemer.

Aalborg Kommune skriver, at de må forudsætte, at nye forventninger til økonomisk bidrag kompenseres i forhandlinger med Kommunernes Landsforening. Aalborg Kommune mener, der er

behov for midler til projekter, der fremmer samarbejdet og brugen af tilskudsmulighederne i områder med mange lodsejere. Det foreslås, at jordfordeling og engangserstatninger bliver mulige virkemidler. Der savnes virkemidler til en række indsatser.

Naturstyrelsen har noteret sig Mariagerfjord Kommunes og Aalborg Kommunes synspunkter og kan oplyse, at det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst muligt omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger. De endelige planer er afstemt, så den politisk besluttede økonomiske ramme og den i planerne krævede indsats passer sammen.

Det er politisk besluttet at jordfordeling kun indgår som virkemiddel ved LIFE-projekter.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

13. Ønsker til handleplan

Susanne V. Olsen, Kim Flemming Olsen, Sonja B. Jørgensen, Jørn Christiansen, Morten Busk, Palle F.S. Jensen, Finn Severin Jensen,

Susanne Vigel Olsen, Rica Jensen og Dan Jørn Mortensen har indsendt en række forslag til tiltag ved Skibsted Ådal til genopretning og forbedring af naturen i området.

Naturstyrelsen kan oplyse, at Skibsted Ådal ligger udenfor Natura 2000-områdets afgræsning. Den gennemførte høring vedrører alene forslag til Natura 2000-planer.

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Aalborg skriver, at oplandet omkring den øvre del af Lindenberg Å bør beskyttes kraftigt. Det findes problematisk, at der dyrkes landbrug på skråningerne, og fremføres at dræning af engene bør standses.

Naturstyrelsen kan oplyse, at de indsendte bemærkninger er uden for Natura 2000-planens rammer. Det er kommunens ansvar at forestå handleplanlægningen, og de kommunale handleplaner skal udfærdiges i lokal dialog og inddragelse af organisationer og lodsejere. Det tiltag som Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Aalborg foreslår bedes derfor rettet til Aalborg og Rebild Kommuner handleplanlægning for området, når den proces går i gang, efter at denne plan bliver endelig.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

På baggrund af de indkomne bemærkninger er planen tilrettet, idet skovnaturtypen bøg på mor er taget ud af indsatsprogrammets områdespecifikke retningslinjer, pkt. 6.

Der er foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Afsendere af høringssvar til Natura 2000-plan nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

- 20150416231215208 Mariagerfjord Kommune
- 20150410174310301 Agri Nord på vegne af en lokal landmand
- 20150410173952439 Agri Nord på vegne af en lokal landmand
- 20150410173619389 Agri Nord på vegne af en lokal landmand
- 20150410090829140 Henrik Glad Frøstrup
- 20150410080634858 Lindenberg Gods a/s
- 20150409215029322 Danmarks Naturfredningsforenings Aalborg afdeling
- 2015040815542410 Susanne V. Olsen
- 20150408154903147 Kim Flemming Olsen
- 20150408152043990 Sonja B. Jørgensen
- 20150408151258727 Jørn Christiansen
- 20150408143339205 Morten Busk
- 20150408142649169 Palle F.S. Jensen
- 20150408141640302 Finn Severin Jensen
- 20150407191523758 Susanne Vigel Olsen
- 20150407145127665 Morten Busk
- 20150405165104639 Rica Jensen
- 20150405171311484 Dan Jørn Mortensen
- 20150326130650381 Aalborg kommune

